

UTDRAG AV STATSMINISTERENS FOREDRAG I STANGE ROTARY,
FREDAG 19. JANUAR 1979 KL. 1900.

Jeg har ved tidligere anledninger hevdet at myndighetene og næringslivet har et felles ansvar for industriens utvikling i Norge. Jeg vil gjenta dette, og vil gjerne presisere at det er i første rekke^{er} næringen selv som har ansvaret for hvilke produkter som skal lages. Regjeringens hovedansvar ligger i å fastlegge de økonomisk/politiske rammebetingelser for industrien. Dessuten har Regjeringen et betydelig ansvar for større internasjonale samarbeidsordninger.

En av utviklingsveiene for å gi norsk industri større bredde må ligge i å etablere samarbeidsordninger mellom norsk industri og andre lands industri. Hvis vi på denne måten kan kople oss inn i større, bredere utenlandske industrimiljø,

- 2 -

vil dette være med på å løse noen av de oppgavene vi står overfor i retning av å skape en industri med større produktjonsbredde med vekt på høyt foredlede produkter. Videre vil slike samarbeidsordninger kunne løse avgjørende markedsføringsoppgaver som er en viktig side av industriens problemer.

Den handelspolitiske fordel som vårt oljeoverskudd gir oss, har gjort det lettere å innlede drøftinger med andre land om et industrielt samarbeid hvor Norge som gjensytelse for langsiktige eksportkontrakter for olje, kan få en bedre tilgang til utenlandske industrielle miljøer.

Dette er den viktigste siden ved det samarbeid som er under oppbygging mellom Sverige og Norge gjennom Volvo-avtalen. I bestrebelsene etter en strukturomlegging

av norsk industri med et sterkere internasjonalt samarbeid er det naturlig i første rekke å vende blikket til vårt naboland Sverige, som allerede er vår viktigste økonomiske samarbeidspartner.

Forhandlingene om Volvo-avtalen og de andre delene av den samlede pakken i et utvidet industrielt og energipolitisk samarbeid med Sverige er avsluttet. Pakken består som kjent foruten av avtalen om å opprette det nye svensk-norske Volvo, av tre andre deler. Den ene delen gir Volvo Petroleum konsesjoner i Nordsjøen. Den andre delen sikrer Sverige langsiktige oljeleveranser i en 20 års avtale. Den tredje delen gjelder en 20 års avtale om tømmerleveranser fra Sverige til norsk treforedlingsindustri. Det var gjennom alle stadier av forhandlingene en klar forståelse i begge land for at de enkelte delene i det

samlede forhandlingsresultat har vært avhengige av hverandre, og at de til sammen utgjør en udelelig enhet. Derfor er vi naturligvis sterkt opptatt av at avtalekomplekset får den nødvendige godkjenning, slik det nå står, i de organer i Sverige og Norge som nå skal ta standpunkt til dem.

Hvis dette avtalekomplekset ikke skulle bli godkjent, må vi se i øynene at utviklingen av det norsk/svenske samarbeid på disse områder vil bli ført tilbake til den situasjonen vi hadde før Volvo kom inn i bildet, en situasjon uten konkrete industriprosjekter. Det vil kreves tid igjen å samle seg til formulering av nye forhandlingsopplegg, og det vil bli en ny tidkrevende prosess å få direkte forhandlinger i gang, og få dem avsluttet i et resultat som gir begge land en rimelig balansert fordel.

Sett ut fra ønsket om å knytte norsk oljevirkksomhet til et industrielt og energipolitisk samarbeid med andre land, vil vi likevel ikke stå på bar bakke. Regjeringen har som kjent i de senere år innledet forhandlinger også med andre vest-europeiske land om slikt samarbeid. Selv om disse forhandlinger, bl.a. av hensynet til å gi Volvo-avtalen første prioritet, ikke er ført fram til den avsluttende fase, har Regjeringen funnet interessante og lovende muligheter.

Vi bør imidlertid ikke stille oss slik at de nordiske samarbeidsperspektivene blir trengt i bakgrunnen.

Vi kan ikke løse våre økonomiske problemer bare ved innenlandske tiltak. Det ligger ingen løsning for norsk økonomi i å prøve å kutte forbindelsene med den internasjonale økonomi. Det er den internasjonale arbeidsdeling som har skapt grunnlaget for vår høye materielle standard. Denne internasjonale arbeidsdeling foregår i et barskt konkurranseklima. Vi kan stundom føle oss truet av styrken i dette harde klimaet. Men vi kjenner ikke noe økonomisk system som kan erstatte dette med bedre løsninger.

Dette innebærer at vi må løse våre innenlandske økonomiske problemer midt i den åpne internasjonale økonomi som vi alt i alt er så avhengige av.

Men vårt forhold til den internasjonale økonomi er ikke bare en nølende forsvarsholdning til noe som vi kan føle truer våre arbeidsplasser. Vi har også en oppgave og et ansvar for å opptre i dette internasjonale samfunn for å prøve å få det til å virke best mulig. Dette er først og fremst spørsmål om å skape større likeverdighet mellom de fattige land i verden og de rike. Men det er også et spørsmål om å få selve det internasjonale maskineriet, med det handelspolitiske regelverk, med dets valuta og betalingsordninger, til å virke best mulig. Regjeringen vil fortsatt aktivt gå inn for denne siden av våre internasjonale oppgaver, både av hensyn til vårt eget samfunn og av hensyn til behovet for en mer rettferdig økonomisk verdensordning.